



Az UNDP és a Global Initiative szövetsége az internet-hozzáférés elősegítésére a fejlődő országokban

Az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja (*United Nations Development Programme* = UNDP) és a Globális Internetpolitikai Kezdeményezés (*Global Initiative* = GIPI) egyezségeket kötöttek, hogy támogatják az internethez való demokratikus hozzáférést a fejlődő országokban. Céljuk az információs és kommunikációs technika (ICT) előtérbe helyezése a nemzetközi közvéleménynél és nemzetközi szervezetek napirendjében, az ICT szélesebb körű elérésének segítése és propagálása. Az UNDP és a GIPI közös projektek indítására készülnek Afrikában, az arab államokban, Ázsiában, Kelet-Európában és Latin-Amerikában.

A GIPI a fejlődő országok törvényhozó testületeiben legális és demokratikus jogszabályok meghozását támogatja a széles körű és demokratikus internetelérés elősegítésére, hogy decentralizált, hozzáférhető, használók által szabályozott és piacorientált internetes közéletet teremtsen a helyi vállalkozók segítségével. Kezdetként 14 fejlődő országban kezdődött el a GIPI ez irányú tevékenysége, immár a tekintélyes nemzetközi szervezet, az UNDP közreműködésével.

További információ: www.gipiproject.org,
www.undp.org

/Information Retrieval and Library Automation, 37. köt. 4. sz. 2001. p. 6./

A fenntartható fejlődés érdekében

A Környezetvédelmi Világnap alkalmából kezdeményezés született a globális környezet védelmére és a fenntartható fejlődés támogatására, hogy javítsák a korszerű energiatermelési és energiatakarékossági technológiák, a szennyezés és hulladék minimalizálása és a digitális szakadék áthida-

lása vállalatközi és technológiai feltételeit. Új szövetséget hoztak létre *Global e-Sustainability Initiative* (GeSI = globális elektronikus fenntartható fejlődést támogató kezdeményezés) néven. A GeSI feladata, hogy összehozza a világ legnagyobb, információs és kommunikációs technológiával foglalkozó cégeit és ágazati szervezeteit. A kezdeményezést az Egyesült Nemzetek Környezetvédelmi Programja (UNEP) és a Nemzetközi Távközlési Unió (ITU) is támogatja, és részt vesz munkájában.

Az egyesülés első részvevői a nagy távközlési társaságok. Ennek fő oka, hogy a távközlési ipar viszonylag a legkevésbé szennyezők közé tartozik. Viszont nagy mennyiségben fogyaszt energiát, termel hulladékot, és a fizikai környezetet nagymértékben befolyásolja.

Az információs és távközlési szektor egyik legfontosabb tevékenysége a környezetvédelmi területen az, hogy a közlekedési igényeket visszaszorítja a távkonferencia, az elektronikus pénzügyi tranzakciók, a távoktatás és az elektronikus vásárlás lehetőségeinek terjesztésével. Ezzel csökken a légkör szennyezettsége, a zajszennyezés és a forgalmi dugó. A következő években a GeSI támogatja azokat a kutatásokat és fejlesztéseket, amelyek az információs és távközlési ágazatok tehetnek a fenntartható fejlődés érdekében: az éghajlatváltozások elkerülésében, a hulladékok csökkentésében és a digitális szakadék megszüntetésében egyaránt.

További információ: www.gesi.org

/ASLIB Online and CD Notes, 14. köt. 7. sz. 2001. p. 9./

Az internet terjedése Európában

A Pro Active International vállalat jóvoltából készült Internet Monitor nevű felmérés szerint az internet használata 2001-ben erőteljesen nő Európában, bár az USA továbbra is vezet ezen a téren.

A felmérés szerint az Európai Unió 15 évnél idősebb lakosságának 30%-a internethasználó, vagyis az utolsó 14 napban legalább egyszer aktívan használta a hálót. Az USA lakossága körében ez a szám eléri az 55%-ot. Az EU felnőtt lakossága átlagban kétnaponta létesít online kapcsolatot, és egy ilyen kapcsolatot átlagban napi 41 percig tart fenn. Ez azt jelenti, hogy egy átlagos európai használó napi 6 percig használja az internetet (az USA-ban 15 percig naponta). Európában a legmagasabb használati szintet a svédek érik el (12 perc naponta), míg a legkisebb használati szintet az ibériai félsziget országaiiban mérték (2 perc naponta).

A felmérést készítő vezetők szerint 2005-ben az európai átlagos internethasználat eléri a napi 10 percet. Viszont további legalább 10 év kell ahhoz, hogy Európa is elérje az USA-beli szintet, ami meg fogja haladni a napi 20 percet. Az online idő növekedése csökkenti a tv- és videonézés idejét, valamint a telefonálással és alvással töltött időt is.

A skandináv országokban és Hollandiában, ahol az internethasználat meghaladja az 50%-os mértéket, az online kapcsolatokat használó népesség összetétele erősen közelít a teljes népesség demográfiai adataihoz. Ez elsősorban a 45 évnél fiatalabb korosztályokra igaz. Ezek az adatok hasonlatosak az USA-ban végzett felmérések eredményeihez. A Pro Active International azt várja, hogy az internet elterjedtsége a következő években eléri az átlagos 7%-ot.

Az elektronikus vásárlási kedv is növekszik Európában. 2001-ben 265 millió egyéni vásárlással számolnak, ami eléri a 28 milliárd eurót. Ez az érték 40%-kal haladja meg az egy évvel korábbit. Az USA-ban ez a szám mintegy ötször nagyobb, mert az online vásárlók százalékos aránya is háromszorosa az európaiaknak. 2001-ben 100 milliónyi vállalati elektronikus vásárlás várható, ami 40 milliárd euró értéket képvisel. Az USA-ban ez a szám 3-szor akkora, mint Európában.

Az érték szerinti megoszlásban vezet a számítógéhardver vásárlása (18%), a turizmus és a könyvek vétele (12%). A tartós fogyasztási cikkek vásárlása az interneten 11%-ot tesz ki. A termékkategóriákban az USA erősen eltér az európai átlagtól: az USA-ban a vásárlási érték 22%-a a turizmus területén mutatható ki, a második helyet 16%-kal a tartós fogyasztási cikkek foglalják el, a hardvervásárlások és a könyvvásárlások megosztva a harmadik helyen vannak (8-8%). Az USA-ban az 1995–96-os időszakban a vásárlások legna-

gyobb részét a számítástechnikai termékek tették ki, azóta az USA-ban a piac érettebbé vált. Európában is hasonló eltolódás volt tapasztalható a számítástechnika irányába mindaddig, míg az internet elterjedése elérte az átlagos 10%-ot.

További információ e-mailen:

I.hope@proactiveinternational.com

/ASLIB Online and CD Notes, 14. köt. 7. sz. 2001. p. 10–11./

A British Library 2000/2001. évi jelentése

Az évi jelentés arra koncentrál, hogy milyen intézkedéseket hoztak az eltelt időszakban állományaik és szolgáltatásaik elérésének megkönnyítésére. A legfontosabb fejlemények:

- A British Library nyilvános katalógusának kérésése 24%-kal nőtt, a megelőző évi 5,1 millióról 6,39 millióra.
- A BL meghirdetett kiállítási programjait 16%-kal több, 370 ezer látogató kereste fel.
- 2000 szeptemberében nyitották meg a könyvtár elektronikus tartalomjegyzék (zetoc) adatbázisát, amelyet az Egyesült Királyság tanintézményei ingyen használhatnak, és amely csaknem 16 millió folyóiratcikket és konferenciaközleményt tartalmaz.
- 12%-kal több tételt tett ki a köteleespéldány-állomány, mint 1999/2000-ben. A könyvtár az új időszakban többek között 104 ezer könyvet és 260 ezer folyóiratot kapott.
- Több mint 230 ezer tételt tartósítottak archiválási célra, ami az előző időszakhoz képest 36%-os növekedést jelent. Ez lehetővé teszi a könyvtár Nemzeti Publikált Archivum gyűjteményes szerepének betöltését.

A jelentés teljes szövege az interneten a www.bl.uk honlapon tekinthető meg.

/ASLIB Managing Information, 8. köt. 7. sz. 2001. p. 16./

A könyvtárosok és kiadók összefogása

A könyvtárosoknak és a kiadóknak – bármennyire hihetetlen – közös a céljuk: az információ eljuttatása a szerzőtől a végfelhasználóhoz. Ennek felismerése vezetett arra, hogy a könyvtári társulatok